Ն. 192 ՇՈՒՊԱԹ 23 ԲԷՆԶՇԷՊԻՀ 1878

ԹԷՀԱՍԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼՈՐԻՑԻ ԻԼՈՒՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՑԷ ՎԷ ՍԱՒՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵՎ ԵՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱԶՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

ԲԱՆԱՐԱԿԱՆ ԴՐԱՄԻ

Գլուխ սէնթիմ . . . . 250 դրուշ
Կէս ամբողջ . . . . 150 »
Իւր այլոց . . . . 75 »
Դրամի 100 դրուշը հիսապիսի։

ՕՏԱՐԱՅԻՆ ԴՐԱՄԻ

Գլուխ սէնթիմ . . . . 350 դրուշ
Կէս ամբողջ . . . . 176 »
Իւր այլոց . . . . 90 »
Դրամի 100 դրուշը հիսապիսի։
Բոսնա փոստէի տախիր տիր։

Մէմալիքի էնթէպիէտէ վէ գայիմէ թէտավիւլ իթմէյէն վիլայէտտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բոսնա իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ալագ օլունացագ տէր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Պէհլէր սաթրը իկին

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 դր.
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Դրամի 100 դրուշ հիսապիսի։

Թէթար. պանգա, Շիրբէթ վէ ուտուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանատրն պէհլէր սաթրը իկին,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 դր.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 դրուշ հիսապիսի։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպահասաթ մէճճանէն գապուլ օլունուպ, պիլ իֆթիխար տէրճ իտիլէճէք տիր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

Իտարէխանէսի Սրամպօլտա Ֆիւրքցի խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մարպասը Էինէ մէզքիւր խանտա նումէրօ 26 տա տրը։ — Ղազէթամըզա այիտ բեանֆէյի մէվատ հագկընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէկի կիպի, բեանֆէյի՝ մէքեաբիտին տախի անընն նամընա կէօնտէրիմէսի իգրիզա իտէր։

ԱՍԻԱՅԻ ԶՐՈՒՑԱԹ

Տիւնքի կիւն Պասիրէթ ղազէթասը, ինկիլթէրրա վէ Ավսթրիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի թարաֆընտան Պաղը Ալիսէ վէ Բուսիա տէվլէթինէ, մէսալէհէնինին պու վէճհ իլէ ադտ օլունմասընտան տօլայը պիր գըթա նօթա կէոնտէրիմիշ օլտուղունու եազմըշ, վէ պու ղազէթաներին պու կիպի արաճիֆլէրինէ գուլագ տսմամադա հէնուզ պլշմամըշ օլան գէվաթ պէ յինինտ, պու խուսուսա Ղրզսան աղրզա Եայըլարագ, խայըճա գելյ ու գալը մուճիպ օլմուշ իսէ տէ, տիւն ադշամ մէվսուզ պիր մահալտէն իտէպիլտիյիմիզ թահգրգաթա նաղարէն, տուէլը միշարիէյհիմա թարաֆընտան պու կիպի պիր հարէքէթ վուգուուն տալա վէ գաթա ալ ու էսասը օլմարդտան պաշգա, հաթթա Լվրօբա տէվլէթլէրինին քեանֆիէսի շարդ մէսէլէսինին եէնիտէն պիր միշքաթ զանհուր իթմէքտէպին թէսվիյէսինէ սարֆը ղայրէթ վէ իգտամ իթմէքտէ օլտուգլարը անլաշըլմըշ օլմազլէ թէսքինի էֆքարա միւսարատաթ օլունտու։

—Միւսալէհէշէրաթինին պիր ազ թատիլ խիրմիշ օլտուղունու Ֆրանսըզ ղազէթալարը եազմըշլար իսէ տէ թատիլաթը վագտանը նէտէն իպարէթ պուճլունտուղունու հէնիւզ զիքր իթմէմիշլէր տիր։

Ալբրէն ալընան մալիմաթա կէօրէ, Սէլանիք վէ Ա.նօրօզ ճիհէթի, Պուլղարիսթան հուտուտու խարբճընտա գալտըղը միսիլլու, էրզրումուն տախի իուսիայա թէրք օլունացագ մէմալիք տախիլինտէ օլմատըղը, վէ ֆագաթ կէչէնլէրտէ տախի եազմըշ օլտուղումուզ միսիլլու տէվլէթի Ալիյէնին ըէյ վէ մուվաֆագաթը իլէ, օ ճիհէթտէ կէրէք իսլամ վէ կէրէք խրիսթիան ահալիսինի ֆիւրատ վէ պաշը պօղուգլարընը պաղը թէատիյաթընտան դուրթարմագ իւզրէ, Ռուսիա տէվլէթի էրմէնիսթանընն լազըմ կէլէն ճիհէթինտէ ասքէր իգամէ իթիրէճէյի, գաթիյէն գաշարլաշմըշ պը։

—Ռուսիա տէվլէթինին Ռումանիայա թէրք իտէճէյի Ցօպրուճա ճիհէթի, սահիլտէ պուլունան Մանկալիա նամ մահալտէն իթիպար օլունացագ տրը։

—Էվվէլքի կիւն զաթը հաղրէթի բատիշահի նամընա օլարագ օն իւչիւնճիւ Լէօն Բաբա հազրէթլէրինին, Բաբալըգ քիւրսինէ ճիւլուսու թէպրիքինի վիթէզզամընը, Ռումա ամֆիրի թիւրխան պէյ վասէթասը յլա, զանհի թիգանա պա թէլէկրաֆ իճրայը մէրասիմ օլունմուշ տրը։

—Միւսալէհէնամէնին Եիւզպէնտի միւթէճավուզ օլան շէրայիթի էվվէլքի կիճէ Պաղը Ալիսէ թիւրքճէկեէ թէրճէմէ իտիլմիշ տիր։

—Թախլիեէսի լազըմ կէլէն գալէլէր վէ մէմլէքէթլէրին օն պէշ կիւնէ գատար սասքիրի Օսմանիեէ թարաֆընտան թախլիեէսի իրիթամ պուլամագ տրը։

—Դօնդ Ինինթիլֆ ճէնապլէրի սալը կիւնիւ Եունան սէֆիրի Մ. Դուտուրօթինին գօնաղընտա թաամ իյլէտիքտէն սօնրա, Էինէ մատամասը յլա պէրապէր Ա.յա Սթէֆանօսա ավտէթ իյլէմիշ տիր։

—Պաղը գաթօլիք տէվլէթի թարաֆընտան կէօսթէրիլէն արդու իւզէրինէ, Բարա հազրէթլէրի միւթէվէֆիա Պիոս բարանընը սրը քեաթիսի օլան Դարտինալ Սիմէօնիի քեաթիսլիք խըզմէթինտէ դուլանմայաճաղը խուսուսու, Հավատ դուտրանեասընընն պիր գըթա թէլէկրաֆընտան անլաշըլմըշ իսէ տէ, պիր Բարանընն սէկէֆինին սրը քեաթիսի պուլունան ղաթը խըզմէթի մէգրիւտէ իպգա իթմէսի մէսպուդ օլմատըղընտան, տէվլէթէր թարաֆընտան պէօյլէ պիր թէքլիֆ օլմասա պիտ Դարտինալ Սիմէօնինին ազ իտիլմէճէյի պէտիհի պուլունմուշ տուր։

—Բէթերսպուրկտան չէհրիմիզէ վասըլ օլան խուսուսի պիր թէլէկրաֆ մասլինէ նազարէն, Բէթերսպուրկ տէվայիրի տիբլօմաթիզ կէլմէսինտէ, գօնկրէ մէսէլէսի թէքրար մէյտանը միւշավէրէյէ կէլմիշ, ինվէ պու տէֆա գօնկրէսինին Պէրլինտէ բրէնս Պիզմարգըն թահթը բիասէթինտէ օլարագ թէճէմմիւ իտէճէյի մութէվաթը օլմուշ տրը։

—Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրինին, մէպուսանտան պաղըլարը լի էճլ իւլ վէտա նէզտի ալիլէրինէ կիթաիքտէ, սուլհ մէսէլէսինտէն պահս իթաիքտէն սօնրա, գայիմէյէ տայիր պաղը մուհիմմ պէյանաթտա պուլունտուղունու եազմըշ ըտրգ. Ահմէտ վէֆիգ բաշա հազրէթլէրի, սուլհուն իմզալանտըղընը վէ թէքլիֆ օլունան 13 շարթլարընն 4—5 ինտէն Ռուսլարընն վաղ կէչիրիլտիյինի վէ տօնանմանընն պիր գըսմը Ռուսլարա թէրք օլունմասը տախի շու 4—5 շարթլար տախիլինտէ պուլունտուղունու պէյան իթաիքտէն սօնրա, գայիմէ հագդընտա շու վէճհ իլէ սէօյլէմիշ տիր։

«Տիւնքի կիւն Սթամպօլ միւթէպերանընտան միւրէքքէպ պիր գավիսիօն պիզէ կէլտի, վէ լիրա-նընն կիւնտէն կիւնէ թէրագդըսընտան տօլայը, հարըլմաը գայիմէնին իպթալընա սարֆ իտիլմէք իւզրէ պէհէր գըյէ նանը աղիկտէն 20 բարա ըէսմ ալընմասը սուրէթինի թէքլիֆ իթտիրը։ Պու շէյի պէնտէ տիւշինմիշ վէ վիւքէլա մէճլիսինէ արզ իթմիշ իտիմ։ Լթմէքտէն պու սուրէթլէ ըէսմ ալմագ իլգ էվվէլ ահալի իչիւն միւգիրը կէօրիւլիւր իսէ տէ, պունուն նէ գատար ֆայիտէլի օլաճաղընը լազահ իտէճէյիմ։

«Ֆարզ իտէլիմ պիր սաէմ քէնտի խանէսի իչին կիւնտէ 10 էթմէք ալմաղա մէճպուր օլսուն. տիմէք օլսուր քի կիւնտէ պէշ վէ այտա 150 ղրշ ըէսմ թէէտիւնէ իտէճէք տիր. հարպու քի, պու սուրէթլէ ահալիտէն թօքլանըլան ադշէ իլէ գայմէ պիր թարաֆտան գալտըրըլաճագ վէ լիրա տիւշէճէք օլտուղունտան, կիւնտէ 10 էթմէք ալմագ տէրէճէսինտէ մէսարիֆի օլան ատէմ, խանէսի էչչին իտէճէյի ատէր մէսարիֆլէրտէն գաղանաճագ տրը. չունքի լիրա տիւշմէքլէ, սաիր մէսարիֆլէրի տախի ազալաճագ տրը, վէ պէօյլէճէ քէնտի-սի քեարը չըգաճագ։

Զաթէն պէօյլէ պիր թէտպիր գոլանաճաղըմըզ իշիտիլիր իշիտիլմէզ, լիրա 45 ղրշ. տիւշտիւ։ Իթթիխաղ իթտիյիմ թէտապիրլէ Սթանպօլա քիւլիյէթլի զախիրէ կէլմէքտէ օլտուղունտան, էթմէյին ֆիյաթը պու հիւզտէն տախի թէնէզզիւլ իտէճէք, վէ ալընաճաղ 20 բարա ըէսմ ահալիսէ աղըրլըգ օլմայաճագ տրը։»

—Պու հաֆթա Ռուս օրտուսու իչին չօգ շէյ միւպայաա օլունմուշ իսէ տէ, Տէրսաատէթ բիաբցասընտա պէօյլիւք պիր հարէքէթ կէօրիւլմէմիշ տիր։ Էն զիյատէ ահալինին իհթիյաճաթընա լազըմ օլան պաղը մալլեր իւզէրինէ էբէյիճէ իշ օլմուշ իսէ տէ, գայմէնին պի գարար հալտէ օլմասընտան տօլայը սայը մալլերճէ սայքի հիչ թէպէտտիւլ վուգուա կէլմէմիշ տիր։

Կէչէն հաֆթանընն խիթամընտա պուղտայճա չօգ սաթը օլտու վէ ֆիյաթը խայրճա թէրագդը իթտի. լիրա 100 ղրուշ հիսապըյա քիլէսի 30 ղրուշտան 33 ղրուշա գատար եումշագ Պուրկազ պուղտայը սաթըլտը։ Ֆագաթ սուլհ ագտ օլալրտան պէրի, պուղտայըն ֆիյաթը թէնէզզիւլ իթմիշ տիր, վէ չիմտի ալըճըլար եէնիտէն մալ ալմամագտա օլտուգլարընտան, պուղտայըն ֆիյաթը տահա զիյատէ տիւշճէյի մէմուլ օլլունույօր։ Շու կիւնլէրտէ կէրէք վիրանը վէ կէրէք պուղտայըն ֆիյաթընտա վուգու պուլան թէնէզզիւլ, էքմէյին ֆիյաթընա տախի թէնէզզիւլի միւճիպ օլաճաղընա չիւպհէ եօգ տուր։

Տէրսաատէթ բիաբցասընտա մէվճուտ պուղտայըմըզը մըգտարը 60 պին քիլէյէ գատար էնտի իսէ տէ, Պուրկազտան պուղտայ կէլմէքլէ, չիմտի 110 պին քիլէ մէվճուտտումուզ վար տրը։

—Իզմիրտէն Սթամպուլ ղազէթասընա եազըլըրընա կէօրէ Տէրսաատէթտէն թէպիտլէրի պունտան ադտէմ խապէր վէրիլէն Իզմիր մէպուսանը Եէնի չէհիրի ղատ Ահմէտ էֆէնտինին վէ Մէնէքշէի զատ էֆէնտինին Իզմիր լիմանընա մուվասէլէթլէրինտէ, ահալի մախսուսվարօրլա քէնտիլէրինի գարշըլամըշ օլտուկու վէճհ իլէ, չէհիրէ չըգտըգտա տախի իսլամ մահէլլէսինտէ ահալիի միւսլիմ քէնտիլէրինէ բէք զիյատէ ասալը թէվճհիհ իպրազ իթմիշ տիր։

—Թէքֆուրտաղընտան եազըլտըղընա կէօրէ, Ռուսլարըն չէհրի մէկզիւրտէ թէշբիհ իթմիշ օլտուգլարը հիւքիմէթի մահէլլեէնին բիասէթի, Ռուսիա գօնսօլօսու Մ. Գրիթիգօսա իհալէ օլունմուշ տրը։ Թապիի օլտուղու վէճհ իլէ, Ռուսլարըն թէքֆուրտաղա տուխուլլէրինտէն պէրի, չէհիրտէ թիճարէթճէ եէնի պիր հարէքէթ պաշլամըշ տրը։

Եէնէ թէքիրտաղտան մէվրուտ տիկէր պիր մէքթուպ, Ալէմանիա վէ Իթալիա գօնսօլօս վէքիլի Մ. Անտրէ Տիւսինին վէֆաթ իթմիշ օլտուղունու խապէր վէրիյօր. թէքիրտաղ ահալիսինին պու զաթ հադգընտա բէք հիւսնի զաննը վար իտի. Միւթէվէֆիայի միւմաիլէյհ 77 եաշընտա իտի. ճէնազէսի բէք մութանթան սուրէթ ատ գալտըրըլմըշ տրը։

—Սօն բօսթա իլէ ալընան ղազէթալար, Ռուսիանընն Ավսթրիա թարաֆընտան պիր իլանը հարպ իհթիմալընա գարշը իճրա իթտիյի թէտարիքեաթ թաֆսիլաթը յլա տօլու տուրլար։ Ռուսիա Ռումանիա օրթասընտան կէչիպ Թունաեա գարըշան Սէրէթ նէհրի խաթթը իւզէրինտէ 150 պին նէֆէրլիք պիր օրտու թօքլամագտա իմիշ։ Ռուսիա միւհէնտիսլէրի սիվիզ էլպիսէլէրի իլէ, Ավսթրիա հուտուտունուն զէմինինի թէֆթիշ իտէյօրլար, չէօյլէ քի էյէր մուհարէպէ իթմէք լազըմ կէլիր իսէ, Ռուս օրտուսունուն Ավսթրիա թօքրաղընա ներէտէն կիրէճէյի վէ ներելէրտէ մէվզի թութաճաղը անլաշըլապիլին։ Ռուսիանընն էրմէնիսթան օրտուսունտան պիր գըսմը Օտէսա թարիգյէ Ռումէլի ճիհէթինէ նաղլ օլունաճագ իմիշ։ Բէշթատան խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, Պօսնա-յը զապթ իթմէք իւզրէ Ավսթրիա թէտարիքեաթ իճրա իթմէքտէ իմիշ, վէ Ավսթրիանընն խըրուաթիսթան վալիսի, խրուաթ գօլ օրտուսունու հարպ հալինէ վաղ իտէյօր իմիշ։

—Վիէննատան շուպաթ 25 թարիխլէ քէշիտէ օլունան աթիտէքի թէլէկրաֆնամէ էվրօբա ղազէթալարընա կէօրիւլմիւշ տիւր։

«Պուլատա, գօնֆէրանսընն իճթիմաը իչին չիւբհէ կիթտիքճէ արթըէօր։ Բրէնս Պիզմարգընն նութգու Ռուսիաեա միւսահատ օլտուղու անլաշըլալրտան պէրի, գօնթ Ընտրասի տիբլօմասիճէ ֆէնա պիր հալտէ պուլունուեօր։ Վէքեալէթլէրտէն Ավսթրիա հիւքիմէթինին թալէպ իտէճէյի գըբէտիթօ 120 միլեօն ֆրանգտան զիեատէ օլաճաղը զանն օլունուեօր։ Ռուսիանընն սուլհ շարթլարընա, գապուլ օլունամայաճագ շարթլարնաղարը յլա պագըլըեօր։»

—Թրաքի ղազէթասընընն խապէր ալտըղընա կէօրէ, Եամպօլս, Եէնի Զաղարա, խասքէյ վէ Ֆիլիպէտէ պուլունան Ռուս ասքէրի Տէրսաատէթէ տօղրու իլէրուլէմէքտէ տիրլէր, վէ զանն օլունտուղունա կէօրէ պուրատան մէմլէքէթլէրինէ կիթմէք իւզրէ վաքօրա բաքիպ օլաճագլար տրը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Բարիս 4 մարթ

Տիւնքի կիւն օն եէտի ինթիխապաթ իճրա օլունուպ, ճիւմհուրիէթ Թարաֆտարանընտան օլարագ օն զաթ ինթիխապ օլունտու։

Ինթիխապլարը իպթալ օլունան գօնսէրվաթօր մէպուսլարտան անճագ տէօրտու եէնիտէն ինթիխապ օլունտու։

Եէնիտէն ինթիխապ օլունան գօնսէրվաթէօր մէպուսլարտան պիրիսի, տիւգ տը Լա Բոշֆու գօլ Պիգագսիա տրը։

Ինթիխապաթտան իւչիւնիւն նէթիճէսի միւշէվվել օլմազլա, եէնիտէն իւչ ինթիխապաթ իճրա օլունաճագ տրը։

Լօնտրա 3 մարտ.

Թայմըզըն զաննընճա Գօնկրէսի Պէրլինտէ իճթիմա իտէճէք վէ Բրէնս Պիզմարգ, Բրէնս Կօրչագօֆ վէ Գօնթ Ընտրասի հաղրը պուլունաճագ տրըլար։

Մէպուսան գամարասը, հարպ պիւտճէսինին պիր խայը գըսմըրընը գապուլ իթտի։

Բարիս 3 մարտ

Ֆրանսըզ էսհամը	110	07 1/2
Գօնսօլիտէ աչըլտը	8	95
» գաբանտը	8	70
Շըմէնտրֆէր	31	

Լօնտրա 3 մարտ

Ինկիլիզ էսհամը	95 5/8	
Գօնսօլիտէ աչըլտը	8	13/16
» գաբանտը	8	1/2

ՊԻՐ ՄԻԻԹԱԼԱԱ

Ինկիլիզ միլէթը մուազզամաբնա, շու հագգը վէրմէյէ մէճպուրուզ քի, խաթասընտա տա, սէվապընտա տա տայիմա պէօյիւք վէ ալիճէնապ կէօրիւնմիւշ տիւր։ Վէ ումուրու մէհամը տէվլէթէ տրգգաթ վէ նէզարէթ սէլահիյէթի հէր միլէթտէն զիյատէ Ինկիլիզ միլէթինէ վէրիլմիշ իսէ, ճիւմլէտէն զիյատէ պու միլէթտէ մէվճուտ օլան հայսիյէթլէր, թանըլարագ վէ պիլինէրէք վէրիլմիշ տիր։

Պու ասրըն էն միւհիմ մէսէլէսի օլան, շարգ մէսէլէսի, Հէրսէք իսթիլալը վէսիլէսի իլէ պունտան օթուզ իքի մահ ագտէմրունումայը զուհուր օլտուղու հալտէ, Ինկիլիզ գապինէթի պունուն էհէմմիյէթինի վէ պունտան թէվէլլիւտ իտէճէք վէգայիի միւահիշէյի Ինկիլիզ միլէթի գատար ագիլանէ թագտիր իտէմէտի։

Գապինէթ եանըլար տէնէմէսէ տախի, պու մագսէտէ վասլ օլմագ իչիւն էն սահիհ թարիգ խաթթը միսթէգիմ թարիգի օլտուղու մոլիմ իքէն, գապինէթ պու թարիգտէ բայատար օլամատրա վէ մահզա օնուն բայատար օլամամասը, պիզի տէ եանըլմասը տէնէմէզ։

Պու կիւնքի կիւն Ինկիլիզ միլէթի, գապինէթինին թարիգճէ պու ուտուլու ինհիրաֆընը թանը.յըպ իգրար իթմէքտէ տիր, վէ Ինկիլիզ էֆքէարընն խիլասասը օլան տիւնքի, պու կիւնքի, վէ եարընքի պէնտէրիմիզին մանա վէ մազմունու պունու սէրահէթէն պէյան իտէր։ Ինկիլիզ պունու իգրար իթմէյի հալտէ, պիզ Ինկիլիզէ ըէտիֆ օլանլար պունու նիչին իգրար իթմէյէիմ։

Ճիւմլէյէ ըանա մալիւմ տիւր քի 1855 Գէրբրմ սէֆէրի տիր 1877 տէ զուհուրա կէլէն Պուլղարիսթան սէֆէրինին սէպէպը հագիգիսի։

Գէրբրմ սէֆէրինտէ Ինկիլիզ պիզէ միւյթին օլտու իսէ էլինտէ տոնանմա, ասքէր, վէ միլիոնլար, վէ մայէթինտէ ֆրանսըզ վէ Սարտէնիա վէ պունլարըն էլինտէ տէ քէզալիք պաշգա տօնանմալար, ասքէրլէր վէ միլիոնլար հազրը իտի։ Պու սէֆէրտէ նէ՛ վար ըաը Ինկիլիզ գապինէթինին էլինտէ, պիթէրաֆլըգ, եալընըզլըգ վէ նութգ։ Պու տէֆա տա, Ռուսիա այնը սէպէպլէ ֆագաթ [օն զաթ զիյատէ գուվվէթլէ իւզէրիմիզէ գբյամ իտէճէք օլտու, Ինկիլիզ գապինէթի իսէ ահվալը Էվրօբանէն 1855 ահվալի միւշապէհէսինտէ օլմատրզընը կէօրմէմէզլիքտէն կէնար։

Գիզտէ կէօրէնլէր օլմատը տէյի։ Շըմալ ուֆուգունտան գօբան գասրկանէն չիտտէթինի ուզագտան քէչֆ իտիւպ, սէֆինէնին սէլամէթի իչիւն եէլքէնլէրի էնտիրէճէք ըէիսլէր տէ պուլունմատը տէյի, լաքին Ինկիլիզ տիւրպինի իլէ պագան կէօզլէր։ պիզէ եարամ իտէմէյէճէք տէ. ըէճէտէ ուզագտա պուլունան Ինկիլիզ պայրաղընը օ գատար եադէն զանն իթտիլէր քի, սահիհ պիր մուխաթարայը գօրգագ պիր ըէիս վէհմիյաթընա համլ իտիւպ, տիւմէնը իտարէի տահա ճէսուր վէ պիֆիւթուր էլլէրէ թէսլիմ իտէրէք, սահիլի սէլամէթէ վասլ օլունանճագ զանն օլունտու։

Գասրկա պասթը, եէլքէն վէ տիրէկլէր բարալանտը, վէ սէֆինէնէ, մահմուլէթինէն խայը էմվալ տէնիզէ աթարագ անճագ սէլամէթ պուլապիլի։

Լաքին պալասէ պէյան իթտիյիմիզ միսիլլիւ Ինկիլիզ միլէթի խաթասընտա տա ալիճէնապ տրը, սէվապընտա տա։

Պու հալը էսէֆ իչթիմալին մէսսուլիյէթը ազիմէսի Ինկիլիզ միլէթի իւզէրինտէ դայտրդընը Ինկիլիզ միլէթի պու կիւնքի կիւն հէմ կէօրմէքտէ վէ հէմ իգրար իթմէքտէ տիր։

Բարլամէնթտէ վիւքէլանընն եիւզիւնէ սէօյլէնէն սէօզլէր, էօթէտէ պէրիտէ պինլէր իլէ՝ թէճճմիւ իտէն միթինկլէր, միլէթտէն իմզալանան տրզ ու մահսէրլէր, գապինէթ թէրաֆտարը օլան պիր իքի զազէթայա գարշը Ինկիլիթերրանընն ումում մաթպուաթը լիսանը, պու պահսմրզը տերէճէյը քիֆայէտէ թէյեիտ վէ թաստիգ իտէր։

Պիզ քի տայիմա Ինկիլիզին տիւմէն սուլարընտա պուլունմագլա իֆթիխար իթմէք իսթէրիզ, պէիս եօգ. լաքին եարընըզ պու սուլարտա պուլունմագ քիֆայէթ իթմէյիպ մանօվրասընա տա մանօվրամրզը թաթպիգ իթմէք լազըմ կէլիր։ Օսմանլը միլէթը մուազզամաը տա այնը Ինկիլիզ կիպի խաթասընտա տա պէօյիւք վէ ալիճէնապ պուլունմայը տրը, սէվապընտա տա։ Խաթատա պէօյիւք վէ ալիճէնապ օլմագ, խաթայը թանըմագ վէ թանըլարգտան սօնրա անտէ ըսրար իթմէմէքլէ հասրլ օլուր։ Սէվապտա պէօյիւք վէ ալիճէնապ օլմագ իսէ, խաթատան հասրլ օլան մազարրաթընն սէրիան տէֆի վէ մուհասսէնաթա թահվիլի իլէ հասրլ օլապիլիր։

Ինկիլիզին չէրէֆի տէ, գուտրէթի տէ պու նօգթայը մուհիմմէ իւզէրինտէ օլտուղունտան, այնը նօգթատա պուլունմամրզը, պիզէ տէ այնը չէրէֆ վէ գուտրէթէ տէլալէթ իտիճէյի մուսատտագ տրը։ Պու վէսիլէ իլէ Ինկիլիզ զազէթալէրինտէն միւսթախրէճ, տիւնքի, պու կիւնքի չէ եարընքի պէնտէրիմիզին մազմունլարընա լազըմ կէլէն տրգգաթը թէքրար թավսիյէ իտէրիզ։

Յ. ՎԱՐԴԱՆ

ՄԻԻԹԵԱԼԷՄԱԹԸ ՄԻԻՀԻՄՄԷՑԻ ՖԻԲԼՕՄԱՍԻՑԷ

(190 նումէրօտան պագիյէ)

«Օսմանլը տէվլէթի չէրայիթի մէզքիւրէյի գապուլ իթմէտիյի հալտէ, Ռուսիա պունլարը գապուլ իթտիրինէճէյէտէք մուհարէպէյէ տէվամ իտէճէք, լաքին պու հալտէ Ռուսիա գապինէթինին չէրայիթի տախի արթըգ սօղրատան թէպտիլ օլունապիլիր։ Իմտի իմբէրաթօրուն մէրամ վէ մագսէտի պէօյէ այան աշիքեար պէեան օլունուպ, մուհարէպէ Պալգանլարընն էօթէ թէրաֆընտա գալտըգճա չէրայիթի մէզքիւրէնին խարըճընա տախի չըգըլմայաճաղընընն պէյանը, պայգա պիր սէպէպ մէպնի օլմայըպ իլա մուհարէպէնին թահտիտինէ պիր սուհուլէթ կէօսթէրմէք, վէ Օսմանլը հիւքիւմէթինին ինգբրաղընը մէն իթմէք իչիւն տիր։

«Լաքին Ինկիլիզ տէվլէթի պիթէրաֆլըղընա պաղը շարթլար պէեան իթմիշ օլտուղունտան, Սթամպօլուն վէ պօղազլարընն մուշագգաթէն իսթիլասը տա պու շարթլարընն խարըճընտա մը տրը տէյիլ մի տիր պունլարընն տա պիլինմէսի իմբէրաթօրճա բէք էհէմ տիր։

«Լօրտ Տէրպի պունլարընն ճիւմլէսինի տիյնէտիքտէն սօղրա պու ճէվապը վէրմիշ տիր։ «Պէօյլէ մէվատտը մուհիմմէ հագգընտա վիւքէլա բէֆիզէրիմ իլէ իսթիշարէ իթմէտիքճէ, քէնտի թէրաֆըմտան պիր ճէվապ վէրմէք գապիլ տէյիլ տիր։»

Իշթէ պու միւքեալէմէյը խաֆիյէ բիվայէթինտէն. Ռուսիանընն տահա թունայը կէչմէզտէն, մուախարէն էտիրնէ վէ Այիսթէֆանօզտա մէյտանա գօյտուղու շէրայիթի սուլհիյէյի թասավվուր վէ Ինկիլիզ վէ սայրը տէվլէթլէրէ տէ մահրէմանէ պէեան իթմիշ օլտուղու անլաշըլը։

Էվրօբա տէվլէթլէրինտէ օվգրթըր պիր բարչա խաթէք վէ զայրէթ օլայրտը, իհթիմալ տրը Ռուսլարընն Պալգանլարը կէչմէսինի մէն իտէրէք, Օսմանլըյը տա էհվենճէ պիր սուլհա իսկեաթ իտէպիլիրլէր իտի։ Եօգ էկէր պու խաթէք վէ զայրէթ վար ըաը իսէ Բլէվնա էվրօբայը տա պիզի տէ ալատաթմէչ օլուպ, Բլէվնանընն տաեանմասը ֆայիտէտէն զիյատէ մազարրաթ հասրլ իթմիշ օլտու։ Իշթէ իյզահաթը։

Եօգարքի միւքեալէմէյը խաֆիյէյէ տրգգաթ իտէն աշիքեար կէօրիւր քի Ռուսլար Պալգանլարը կէչմէմիշ օլտուգլարը հալտէ, շէրայիթի սուլհիյէլէրի տահա խաֆիֆճէ իտի։ Լաքին Ռուսլարընն Պալգանլարը կէչմէլէրինէ Բլէվնա մանի օլտու։ Բլէվնա տայանմամշ օլայըտը օ պիր տէվլէթլէր Ռուսիայը Պալգանլարտան կէչիրմէմէք իւզրէ էօնիւնէ կէրիլէպիլիրլէր իտի, չիւնքի էյի պիլիրլէր իտի քի, Ռուսլար Պալգանլարը կէչտիքլէյին թէքլիֆլէր տահա աղըրլաշճագ ըաը, չիւնքի արթըգ Ռուսլար Սթամպօլա գատար պիլա մումանաաթ իլէրիլէյպիլիրլէր իտի։

Լաքին Բլէվնա օ գատար տայանաը քի, տէվլէթլէր մէմնուլ իտէմէտիլէր քի պու գըզընն Ռուսլար Պալգանլարը կէչէպիլսինլէր, օնուն իչիւն մէսէլէ Պալգանլար տախիլինտէ գալճագ մէմնուլի իլէ պիգայտ տուրտուլար։ Հաթթա Բլէվնա մէմնուլին զայրը պիր վագգթատա տիւշիւպ գըչ տա չէտիտ օլտուղու իչիւն Ռուսլար եինէ Պալգանլարը կէչէմէզ, վէ մուհարէպէ իլք պահարա գալըր մէմնուլինտէ իտիլէր։ Լաքին Ռուսլար էօյլէ պիր չէտիտ գըչ մէվսիմինտէ տախի Պալգանլարը կէչտիքլէրինտէն, ճիւմլէսի շալբրտը, մէյտան Ռուսիայա գալը. վէ թէքլիֆլէր աղըրլաշտը։ Հասրը օգույանլարըմզա չունու աղնաթմագ իսթէրիզ քի, պիզիմ շիմտի էտիրնէտէն վէ Այիսթէֆանօստան եէնի պիր չէյ կիպի իչթիհիյիմիզ միւսալէհէ շարթլարը պունտան ալթը այ էվվէլ Ինկիլինզին վէ սայիր տէվլէթլէրին բէք ալա մալիւմիւ իմիշնիչին պու տէվլէթլէր տավրանմատրլար, նիչին մէնինէ սայ իթմէտիլէր վէ շիմտի Ռուսիայա նէ տէյէպիլիրլէր, էվրօբա տիբլօմասիասընընն հիքմէթի պու սիվալլէրին թահթընտա տրը. հէր նէ իսէ իլէրի կիտէլիմ։

1877 սէնէսի յունիս 11 թարիխյէ, եանի պալատէ մէզբիւր միւքեալէմէյի խաֆիյէտէն իւչ կիւն սօղրա, լօրտ Տէրպի Բէթրօպուրկտա մուգիմ Ինկիլիզ էլչիսի լօրտ Լօֆթիւսէ պիր նամէ եազըպ, շու վէճհ իլէ իֆատէյի մէրամ իյլէմիշ տիր։

«Պու կիւն Ռուսիա էլչիսի իլէ պիր միւքեալէմէյի խաֆիյէմիզ վուգու պուլուպ, սէֆիրի միւմանիլէյհ նէ շէրայիթի իլէ Օսմանլը Ռուսիա պէյնինտէ իտտէի միւսալէհէնին միւմքին օլաճաղընը միւպէյեին պունա պաղը թէպլիղաթ իթտի. պէնտէ սէֆիրի միւշարիլէյհէ աղնաթմամ քի, հէր նէ գատար պունլարը պիզիմտէ գապուլ իտիպ իթմէյէճէյիմիշ հէնուզ նամալիւմ իսէ տէ շիմտի պունու տա պէր թարաֆ իտէրէք, ֆարզ իտէլիմ քի պիզտէ պունլարա մուվաֆֆագաթ կէօսթէրմիշ օլալըմ. լաքին պիզիմ մուվաֆֆագաթ իթմէմիզտէ, Պապը Ալիյի պու մագուլ շէրայիթին գապուլլինէ մէճպուր իտէմէզ, Շունու տա պէեան իթտիմ քի, Օսմանլը վիւքէլասընտա, Ինկիլիզ պիզէ հէմէն հարպէն տախի մուավէնէթ իտէճէք իթիֆագատը օլտուղու վագթլար, Սթամպօլտա Ինկիլիզ նուֆուզու, ճիւմլէյէ զալիպ իտի. լաքին պիզ պիթարաֆլըգ բօլիթիգանըզտտ սապիթ գատիմ օլմանըզ իչին տիր։ Եօգսա իշ թիւրքլէրէ գալըրսա, օնլարա հէր նէ տէրէճէ խաֆիֆ թէքլիֆլէր տէ օլա, օնլար զարարը պիր թէճրիւպէլէրի իլէ պիզէ տայանմամաճաճգլարընա իսկեաթ օլմատրգճա, գապուլ իթմէճէճքլէրի աշիքեար տրը։

«Գօնթ Շուվալօֆ, շունու տա պէեան իթտի քի, պու շէրայիթին ճիւզեի պիր գբսմը տախի մէյտանա չըգսա, էյի պիր նէթիճէ հասրլ օլմամազ օլտուղունտան, Ռուսիա գապինէթի պունլարը զայէթ մահրէմանէ օլարագ Գօնթ Անտրասի վէ ըրէնա Պիզմարգա տախի պիլտիրմիշ տիր. վէ պունու տա սիզէ օնուն իչին ադյայօրում քի տէտի, էվրօբա տէվլէթլէրինտէն հիչ պիրինին պունա մուխալիֆէթ իթմէյէճէյինի պիլէսինիզ։»

Պունուն իլէ պէրապէր հազիրան 12 թարիխի իլէ, լօրտ Տէրպի, Ասիթանէտէ մուգիմ Ինկիլիզ սէֆիրի մէսթը Լայարտա տախի պիր թէլէկրաֆ չէքիպ, Պալգանլարը Ռուսլար կէչմէզտէն էվվէլ մէյտանա գօյտուգլարը շէրայիթի սուլհիյէյի Գօնթ Շուվալօֆտան ալտըղը կիպի մէսթը Լայարտա տախի պիլտիրիպ. պագտէտի, էկէր Պապը Ալիյին պունլարը գապուլ իտէճէյինի ագլըն քէսէր իսէ, Պապը Ալիյէ աչ ագլըն քէսմէզ իսէ, պէյհիւաէ պիր մուամէլէ իթմիշ օլուրսուն։

Հազիրան 14 տէ, լօրտ Տէրպի, լօրտ Լօֆթիւսէ եինէ շու մէքթուպու եազմըշ տրը։

«Պու կիւն Ռուսիա սէֆիրի Շուվալօֆ նէզտիմէ կէլիպ, բրէնա կօրչագօֆտան ալտըղը շու թէլէկրաֆը պանա թէպլիղ իյլէտի։

«Պազը թէտգիգաթ վէ թահգիգաթը մահալլիյէտէն անլաշըլտըղընա նազարէն, Պուլղարիսթանը իքի բարչա իթմէք գապիլ օլամայաճագ։ Պուլկարիսթանըն ճիւմլէթէն պիր բրէնպիք օլմասը մահալ վէ մէվգիի իճապընտան տրը, եօգսա, Պուլկարիսթանըն էն չալըշկան վէ էն իշկիւզար ահալիսի, հաթթա իտարէի սապըգանը էն զիատէ մէզալիմի ալթընտա աֆէթզէտէ տէ օլան թագրմը Պուլկարիսթանը մուխթարիյէթը իտարէսի տայիրէսինին խարըճընտա պուլունմաղա մէճպուր օլաճագ տրը։

«Պունուն իւզէրինէ պէյհիմիզտէ պիր ազ սէօհպէթլէր կէչիպ, թէրաֆընտան վէ քէնտի էֆքէարըմ օլարագ աէտիմ քի, պանա գալա, Պապը Ալի իպթիտարի մէյտանա գօյտուղունուզ էն խաֆիֆ չարթլարը տախի գապուլ իտէմէզ զանն իտէրիմ. չիմոի քի պիր չօգ չէյ զամմ իտիւպ, իքի գաթ իտիյօրսունուզ, օնլարը հիչ պիր վէճհ իլէ գապուլ իթմէյէճէյինէ պէն զէրրէ գատար չիւրհէ իտէմէմ։»

Լօրտ Տէրպի հազիր. 18 թարիխի իլէ Լօրտ Լօֆթիւսէ եազըպը պիր մէքթիւպտէ թէքրար չու վէճհ իլէ իֆատէի մէրամ իտտէր։

«Պու կիւն Գօնթ Շուվալօֆ իլէ եինէ պիր միւքեալէմէի խաֆիյէմիզ վուգու պուլտու. Շուվալօֆ, Ռուսիա ասքէրի Պալգանլարը կէչմէզտէն սուլհ վուգու պուլտուղու հալտէ, նէ՛ շէրայիթէ Ռուսիանընն սուլհա բաղը օլաճաղընը թէքրար մէյտանա գօյուպ, Ինկիլիթերրա գապինէթինին պու պապտէ էֆքէար վէ միթալասը նէ՛ տիր օնու աղնամագ իսթէտի, պէն տէ Շուվալօֆա չու ճէվապը վէրտիմ։

«Պէն զանն իտիյօրում քի, պու թէքլիֆլէրի պիզէ իթտիյինիզտէ պէօյլէ բէք աճէէ պիր ճէվապ իսթէմէյէճէյինիզ՝ օնուն իչիւն լայըգը պիր ճէվապտա տա հազրը տէյիրիմ, հաթթա վիւքէլա բէֆիզէրիմ իլէ պունուն իւզէրինէ պիր իսթիշարէ իթմէտիքճէ ճէվապ վէրմէք գապիլ օլմայըպ, իսթէրսէնիզ անլէր իլէ պիր իսթիշարէ տախի իտէպիլիրիմ, պու ճիւմլէ իլէ պէնիմ քէնտի բէյիմէ գալը իսէ Պապը Ալի էն սօն տէրէճէ պիր մաղլուպիյէթէ տիւշար օլմատրգճա, պու թէքլիֆլէրի պիր վէճհ իլէ գապուլ իտէմէզ։

«Օնատան սօնրա տէտիմ քի, պու պէյնիմիզտէ պիր մահրէմանէ միւքեալէմէ օլուպ պիզտէն բէսմի ճէվապ իսթէմէնիզ բէսմի թալիմաթլէ միւմքին օլուր. էկէր պէօյլէ պիր թալիմաթընըզ եօգ իսէ, ճէվապ թալէպինէ օ գատար ըսրար իթմէյին։

«Շուվալօֆ պունա ճէվապ վէրիպ տէտի քի, պու իքիմիզ պէյնինտէ պիր մահրէմանէ միւքեալէմէ տիր, վէ բէսմի տէյիլ տիր։»

Մըսթը Լայարտ տախի 13 հազիր. Թարապիա Թարիխի իլէ Լօրտ Տէրպիյէ ճէվապ իթտիւպ, Պապը Ալիյէ պէօյլէ չէյլէրին թէքլիֆի գապիլ օլամայաճաղընը շու վէճհ իլէ թաֆսիլ իտէր։

«Ռուսլարընն Պալգանլարը կէչմէզտէն էվվէլ, սուլհ գապիլ օլտուղու հալտէ, պունա պէեան իթտիքլէրի շէրայիթին գապուլի-

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ԱՆՈՒՆՆԵՐ

ՎԵՑԵԿԻ ԴԵՊՔԵՐԸ ԴՈՒՐՍԵՑՎԱԾ

(19 | Խորհրդանշական)

Ամենաշատ մտածող եղջյուրը, ինչպես նաև ցանկացած ուրիշ եղջյուր, ունի մի գագաթ, որի դիրքն ամենից հեշտ է նկարագրել՝ նրանց հետ համեմատելով ինչպես ուղիղ գծերի, այնպես էլ կորերի։ Ամենաշատը մտածող եղջյուրը

նի, որուն Հոգաբարձութեան անդամներէն մէկն ալ մեք ենք Պ. Շարապխանեանի հետ։ Սա օրին մէկն՝ առանց Հոգաբարձութեան մեծամասնութեան հաւանութիւնն առնելու, յանկարծ կեռասի կուտի պէս կը բերէ կը մնկէ վարժարանին մէջ տաճկաբան ըլլալու պայմանաւ դասատու մը, երբ նորեկ տաճկաբանին պաշտօնական մաղպաթա մը չը կրնալ կարդալու չափ ամենատգէտ ըլլալը երեւան կուգայ ժողովականք և ժողովուրդ կը յուզին և կը մերժեն Պ. Շարապխանեան տաճկաբան։ Պ. Շարապխանեան իսկոյն ձախը փաթթուած խնդիրն իւր անճոռնի անիսհեմութիւնը ծածկելու կը յանդգնի ըսել ժողովականաց և հոգաբարձուայ թէ՝ ես ձեզ խաբեցի, ես սոյն պարոնը չէ թէ իբրեւ տաճկաբան այլ հայկաբան տէր բերի և պէտք է որ վարժարանին հայկաբան ելնէ, և ասանոր տեղը անցնի։ Ի զուր իւր պահանջումը՝ ամեն օրինաց, կանոնաց, ամեն պատշաճի դէմ ըլլալը հասկցնելու համար կ'աշխատուի. Նա իւր միապետական և բռնի պահանջմանց վրայ հաստատմամբ թէ հաստատմամբ պնդութեամբ ու բբրտութեամբ կը յամառի կը մնայ։ Հոգաբարձութեան անդամակիցք սոյն ապօրէն և անվայել յամառութեան գաղտնի քը փնտռելու ելնելով գտան որ հիքմէթը հիքմէթ մ'ալ հոս կայ եղեր։ Ընդհանուր գիւղին մէջ տարաձայնուած զրոյցի մը համեմատ, Պ. Շարապխանեան 15 ոսկի առնելիք ունի եղեր նորընծայ դասատուին վրայ, և այս 15 ոսկին սաղցնելու համար կը շահատակի եղեր։ Տեսէք խմբագիր էֆէնտի մէկը որ Ազգային կրթութեան պաշտօնը ու շահը իւր անձնական շահուն ծառայեցնելու նուաստութեան կը զիջանի. ինչ արդիւնք և օգուտ կրնաք գտնել։ Պ. Շարապխանեան մեծ ու պզտիկ՝ թեւերնին փէչերնին սօթթած սօթթըվօրված՝ ոտքով գլխով Ազգային պաշտօնին մէջ մտնել ու մընալու նպատակը ան է եղեր որ՝ չէ թէ դպրոցին ու գիւղին շահը մտածեն՝ այլ իրենց ֆայիզի տուած և կործանումն ու խառնակութիւնը մտնելու վրայ ելող Բաբիլոնի աշտարակին չափ խոշորցած բարձրացած տոկոսները չակէ չիտակ թահսիլ ընելու համար։ Եւ որովհետեւ պատմական ցաւալի և փորձուած ճշմարտութիւններէն մէկն է՝ որ այն միապետութիւնն ու բռնապետութիւնը որ հիմը շատ քիչ մետաղէ է՝ միշ իր ոսկեհորթուն առչեւ խունկ ծխող, քշոց երերցնող, Ամին ըսող տխմարներ ու մարդամէքենայներ կունենայ, Պ. Առաքել Շարապխանէին բոլորտիքն ալ խրտուիլակ խնկարկուներ մարդելոյզ սնակալեղներ չ'պակսեցան, որով օրինաց, արդարութեան, ընդհանուրին կամաց հակառակ՝ իւր թահսիլ ընելիք դասատուն մինչեւ վարժարանին սըրահէն ներս մտցնելու չափ յառաջ գնաց։ Նոր աշխարհին այս հին Առաքելը Ազգային տկար պաշտօնեութեան և պաշտօնական խառնակութեանց մէջ բուսնին ու տնկուիլ կանգնելը սովորական եղած Նորելուկ պաշը պզուգ ազգասէրներու նման, ոտքի տակ առաւ օրէնքին ու ժողովուրդին կամքը։

Եւ երբ մեք և մեր պաշտօնակից բողոքեցինք պաշտօնապէս Շարապխանեանի դէմ, նա միշտ նոր Պիղատոսի մը նման զոր ի՞նչ "գրեցի գրեցի"ն աղաղակեց, իմ կեանքս, օրէնքս և իմ հրամանս վճիռ է գոչեց, մեք ալ օրինաց արդար դայրութիւնը բռնկած ընդհանուրին կամքը ոտքի տակ առնելու յանդգնող մասնաւոր կամքերը Արդարութեան կացինովը կտրելու պաշտօնն ու կոչումն ունինք ըսինք, և նորեկ դասատուն հրաւիրեցինք որ երթայ ուրիշ տեղ բնտռէ բաղդ ու պաշտօն։ Մեր այս արդար յայտարարութեան վրայ, Պ. Շարապխանեանին վարժապետ էֆէնտին՝ անշուշտ իւր մենտօրէն թելադրուած ուսադրուած՝ Պրօպատիկէի մէջ իւր բժշկութիւնը ընդունող անդամալոյծին իւր ծիրոջ երեսին իջուցած ծանր ապտակէն աւելի ծանր ապտակ մը իջոյց երեսին, և մինչդեռ ես կերած ապտակէս շփոթած ու շուարած ինչ ընելիքս կը մտածէի, և ահա անդիէն հեղաբարոյ գառնուկին «փէսատէքին» տակ ծպտեալ գայլ Շարապխանեանը կատաղաբար վրաս յարձակեցաւ, և այն առանն անձիս պաշտպանութեան բնական իրաւունքն ու կիրքը ինչ շարժում ու ձեւ որ տուաւ ձեռքիս ու ոտքիս նոյնը ըրի, իսկոյն բարեկամներս և ազգականներս հասան և գիս ազատեցին Շարապխաններու ձեռքերէն ըզգուշանալս վտանգէն։ Արդ, . . . Խմբագիր՝ ինձ կը մնայ բողոքել թէ ուրիշի նախատինք և ծեծ ուտելու մասին. բայց Պ. Շարապխանեան այնպէս կարծեր է՝ թէ իրաւունքը՝ առաջին անգամ և շուտ բսողինն է։ Ցաւեցանք և կը ցաւինք որ եթէ Արմաշու չարխափան Ս. Աստուածածնայ վանքին վարժարանը պէտք եղած սրտի ու մտքի մշակութիւնը չէ կրցած տալ գոնէ՝ սրբուհւոյն ընորհքն ալ ազդեցութիւն մը չէ ըրած, «յանձին չարարուեստ իմաստութիւն ոչ մտանէ»։

Պ. Շարապխանեան այնպէս կարծեց թերեւս թէ՝ Տէքառթի իմաստասիրութեան ոճը՝ ան ոճ իմաստակութեամբ աւելի քանդելուն քան թէ թարգմանելուն պէս դիւրաւ կրնայ հաստատեալ օրէնքը քանդել և կամ օրինաց ինքնակոչ Միւֆթին ըլլալ։

Անձիս և պատուոյս պաշտպանութեան համար եղած սոյն գրութիւնս ընդունելով ընդունեցէք նաև յարգանքներս։

Կ-պոլիս 6. Պալթեան

1878 փետրվ. 18

Մեծ Նոր գիւղ Եալովա

ՄԱՍՆԱՒՈՐ

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Դիմակաւոր և Անդիմակ

Ի Նպաստ

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

ՀԱՑՈՑ

Ընդ պաշտպանութեամբ ազգային յատուկ Մասնախմբի մը

Ի սրահն Էլտօրատօ

Բէր- Մեծ Փողց Թ- 134

1878 փետր. 24/8 Մարտ

Ուրբաթ գիշեր ժամ 4

Մուտք մէկ հարիւրնոց Թղթադրամ

Թէյնանը Էֆէնտ. Սոյն Ազգէն ինչպէս կ'երեւայ, լրագրոյս նախընթաց թուով յիշուած ինպաստ Ս. Փրկչեան Ազգ. Հիւանդանոցի հարիւրաւոր խղճալեաց Պարահանդէսը՝ նշանաւոր և ազգասէր անձերէ բաղկացեալ յատուկ մասնախմբի մը շնորհիւ խվաղ գիշեր ի Բերա Էլտօրատօ կոչուած յարկին մէջ խիստ շքեղ վայելչութեամբ և ամենայն կանոնաւորութեամբ պիտի տրուի։

Այսպիսի Բարեգործական ձեռնարկութիւններ քաջալերել մեր Ազգին ընդարձակ բնաւորութիւնն ըլլալով, բնաւ տարակոյս չունինք թէ մեր պատուարժան և ողորմասէր Ազգայինք յիշեալ հանդէսն իրենց յօժարակամ ներկայութեամբը քաջալերել պիտի բարեհաճին։ Վստահ ըլլալով որ իրենց լուման բազմաթիւ թշուառներ մխիթարելու պիտի ծառայէ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ

ՂԱԼԱԹԱ ՀԻԱՁԱՍԸ

23 Շուպաթ

Էսկ ուս. տիւն ագչ. գաբ.			9-34
Պու սապահ			9-15
Իսթիդ. 65 (Մութաոն)	6	% ֆ.	39-
» 65	»	6 % ֆ	39-
» 69 (Բինար)	6		37-
» 72(Պոն տիւ Թրէզոր)		Լ.	14-
» 73	6 %	ֆ	36-
Բուլգարի չրմէնարքէր	3 %		30-30

ԱԴՋԷԼԻՐԻՆ ԲԻԱՁԱՍԸ

Օսմ. լիրաը 100 զրշ.տան	Ղրշ.	Փր
Պէեազ մէճիտիէ ֆարգը	1	90-15
Մէթալիք »	12	5-
Պագըր »	1	82-
Գայմէ »		285
Ինկիլիզ լիրաը	108-	34
Ֆրանսզը ալթունու	87	21
Բոլ	88-	30
Գըրըմից ալթունու	31	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ

ԹՐԱՄՎԷՑ ՇԻՐԲԷԹԻ

ԻԼԱՆ

Մարթ բումինին պիրինտի կիւնինտէն իթիպարէն շիրբէթին թարիֆէսի պերվէճի դիր թատիլ օլունաճագ տըր։

	1. Դէ.	2.
Ղալաթատան Պէյիքթաշ Օրթաքէօյէ գատար	Բր. 100	Բր. 60
Ղալաթատան Գապաթաշ	60	40
Գապաթաշտան Պէյիքթաշա	50	30
Պէյիքթաշտան Օրթաքէօյէ	50	30
Նէզարէթի ապէրիին չավուշ ռիւթպէսինէ գատար	—	30

Մարթ 1778

ՄԱՏՄԱՋԷԼ

Ա. Մ. Պ Է Ր

Եախօտ

ՊԱԼՕՏԱ ՊԻՐ ՎՈՒԳՈՒԱԹ

Է-ԷԷ

ԹԻԼԳԵԱՆ

Ֆիյ 3 ղրշ.

Սաթլըը հէր էրմէնի քիթապը տիւքքեանլարընտա վէ ղալէթա սաթքճըլարընտա։

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՈՒՍԷՏԷՆ

93 սէնէսի Շուպաթը 15 ինճի չարշէնպէ կիւնիւ սապահընտան իթիպարէն, Այա Սթէֆանօզ թարիգինին սէֆէրլէրի ճումա վէ բազար վէ էյեամը սայիրէտ զիյրտէ մուհարրէր օլտուղու իւզրէ իճրա օլունաճագ տըր։

Այա Սթէֆանօզդան Քէօքրէյ-յէ Սաաթ 8-ին։

1 30 Այա Սթէֆանօզ, Մագրիքէօյ Սամաթիա, Եէնիգաբ, Գումգարու։

3 30 Այա Սթէֆանօզ, Մագրիքէօյ, Սամաթիա.

8 — Այա Սթէֆանօզ, Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգարու։

10 30 Այա Սթէֆանօզ, Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգարու։

Քէօքրիւրդէն Այա Սթէֆանօզ Սաաթ 8-ին։

1 30 Գումգարու, Եէնիգաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ, Այա Սթէֆանօզ։

3 30 Սամաթիա, Մագրիքէօյ, Այա Սթէֆանօզ։

8 — Գումգարու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ, Այա Սթէֆանօզ։

10 35 Գումգարու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ, Այա Սթէֆանօզ։

ԱԼԹԸՆՃԸ ՏԱՅԻՐԷ ԻԼԱՆԸ

Ալթընճը տայիրէ տախլիլինտէ պուլունուն մահալլէրին քանթար վէ չարշու բուսումու։

Թօբխանէ իսկէլէսի հաթապ չէքիսի։

Թօբխանէ իսկէլէսի Թուղլա սէրկիսի։

Քիւրքճիւ գաբուսու հաթապ չէքիսի։

Տայիրէ գօնաղընդն լօգանթա վէ դահվէճիլիկի։

Գուլթու քիլէ բուխատիէսի։

Պիր պապ Թիւթիւնճիւ տիւքքեանը։

Բաչավրա բուսումու։

Պալատէ մուհարրէր բուսումաթ իլէ լօգանթա վէ դահվէճիլիք վէ Թօբխանէ Թուղլա սէրկիսի վէ պիր պապ Թիւթիւնճիւ տիւքեանը տօքսան տէօրթ սէնէսի մարթըն իպթիտասընտան շուպաթ ղայէսինէ տէկին պիր սէնէլիք օմաղ վէ մագթուէն իլզամ վէ իճար օլունմագ իւզրէ տէրտէսթի մուզայէտէ օլտուղունտան, թալիպ օլանլարըն նիհայէթ օն կիւնէ գատար ճումա վէ բազար կիւնլէրինտէն մաատա միւսատտագ վէ միւթէպէր քէֆիլլերի իլէ պէրապէր հէր կիւն Տայիրէ մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Սէր քեաթիպի Տայիրէի

Սատիսէ

ՍԻՄՕՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

1878 փեւրուար 15/27.

Ղազէթամըզըն էսկի նումէրօլարը պուտան պէօյլէ այնէն պտգրը ագճէ 60 բարաբա, վէ միւսթէսնա օլարագ պագը նումէրօլար պիր պէչիք վէ հաթթա պիր իւքի նումէրօ տտիր պիր ծնլուդ դայիմի էյ Գիրճիխթ օրունաճաղը իխթար օլունուր։

Ղազէթամըզըն Պէյօղլունտա Պէօյուք ճատտէսէ քեային թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընտն քեաֆֆէսինտէ Սամսոյ վէ Գալաթա սաթրճըլարընտա, վէ Օրթաքէօյ վէ Պէշիկթաշ Բօսֆոր իսարէխանէլէրինտէ վէ Պէօյուք տէրէճէ թիւթիւնճիւ Կոմտասա վէ ֆէսճի Անտոն աղալարընտիւքքեանլարընտա վէ Պաղչէ-գարուսունտա սուճու Պօղոս աղանըն տիւքքեանընտա սաթրմագտա օլտուղտա վէ ֆիյաթը 1 ղրուշլուգ գայմ ագճէ օլտուղու խասսէթէն իլան օլունուր։

Պօղազ վէ Պուրուն վէ Գոլլադ վէ Պէյլին վէէնվայի սրնրը խասթալըգլարը

Զէնտ սէնէտէն պէրու Բարիս վէ Վիէննանրն էն մէշհուր մէքթէպլէրինտէ, պալատէքի խասթալըգլարընն էմրի թէտավիսի ուսուլունու թահսիլ իլէ, պու տէֆա Տէրսաատէթէ վիրուտ լթմիշ օլան Տօգթօր Ճ. Անտեան էֆէնտի, իլէրի մէղթիւրէյէ տուշար օլանլարը հէր ճումա վէ բազար կիւնլէրի սաաթ 7-էն սօնրա Պէյօղլունտա Պալդ բազարը ճիվարընտա Էրմէնի քիլիսէսին՝, արգա գարուսու գարշըսընտա, Էրմէնի քիլիսէ սօգաղընտա Ն. 3 խանէսինտէ վէ սաիր կիւնլէր տախի Պաղչէ գարուսունտա Էմին էֆենի ճիվարընտա կէօմրիւշիւն գարշըսընտա, 33 Նուսէ մէրօլու Մ. Սօթիրիատէսին էֆգանխանէսինտէ սաաթ 8-էն սօնրա գապուլ իտէր։

Սալը վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի տախի Մէքթէպի Թրպիյէի Շանանէաէ կէլէն խասթալարը մէճճանէն պաղաճագ սրը։

Սահմանի գաղէթա

Ա. Ս.

ՄԱԳԱԶԻՆԸ Ե. ԳԱՎԱՌՍԿԻ

Ամսական Գիրքերու Խանը Կ 26

ԵԱՆԿԸՆԱ. ԳԱԲԾԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ.

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ԳՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ Եանկրն Սիկուրթա գումբանիասը

Ասլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրաը	2,000,000
Էօտէնմիշ սէրմայէ	250,000	
Եանկրն շիւպէսինտէն հասրլ օլան իհթիյաթ ագճէսի	1,082,768	1,332,768
Եանկրն շիւպէսինտէն օլան հասրլաթը սէնէվիյէսի		916646

NORTHERN

ASSURANC COMPANY

ՆՕՐԹԸՐՆ

Նամ Լօնտրա Եանկրն վէ Էօմր Սիկուրթա գումբանիասը

Ասլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրաը	3,000,000
Էօտէնմիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկրն վէ էօմր շիւպէսինտէն հասրլ օլան իհթիյաթ	2,092,000	2,242,000
Եանկրն շիւպէսինտէն իրատը սէնէվիյէ		4 03,000

Պալատէրի իւքի սիգուրթա գումբանեանլարընն պիրտէն ահնն. թէսնու պուլունուսը, Եանկրն սիկուրթասը իչին, միւշթերիներէ թէսնիլաթը լաղբմէ իճրա օլունաճաղընն իրանընա միւսարաաթ վէ զիբը օլունան գումբանեալար տախիլի նիզամնամէլերի մուճիպինճէ, սիկուրթա իթտիլլերի էպնեյէլերի պիր իշթիրաք սիկուրթա իթմէքտէ օլտուգլարընը վէ իճրա օլունան թէսհիլաթ սայէսինտէ բէք չօգ իշ եաբմազա իգթիտարլարը պուլունտուղունու պէհան վէ պէր վէճհի սապրդ, Պէյօղլու վէ Ղալաթա վէ Սթանպօլ վէ ճիվար շէհիր վէ քէօյլերաէ, իսթէնիլէն էպնիյէնին սիղուրթասը իտիլէճէյի վէ ֆիյաթ վէ սայրրէ հագգընտա մալիմաթ ալմագ իսթէյլնէրին Ղալաթատա բէնճէնպէ բազարընա Կլավանի խանընտա 3 Նուսէրօլու մաղազայա միդրաճաաթ էյլէմէլերի լաղբմ կէլտիյի վէնթար օլունուր։

ԱՃԷՆԹԱ

Գ. Ռ. ՍՈՒԱՆ